

Apstulējams:

„Baltijas Semkopija“ Administrācija, Ahr-Nigā Ralku-ecēla № 14, Puhzīču Sederta un beedra grahmatu-bodē. Ves tam Nigā: Altberga un Kapteina grahmatu-bodis. Jitās pilfēhtās: wifās grahm.-bodis. Uf lauteem: pee pagastu-waldem, mahžitajem, skolotajem, zc.

8. gads.

Nigā, 9. dezbembri.

Makša ar peefuhfīšanu par pašti:

Ar Peelikumu: par gadu 3 rubl., bej Peelikuma 1 rubl. 60 kap. Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., bej Peelikuma 85 kap.

Makša ekspedizijā un grahmatu-bodis faemot:

Ar Peelikumu: par gadu 2 rubl. 50 kap., bej Peelikuma 1 rubl. Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., bej Peelikuma 55 kap. Peelikums ween par gadu 1 rubl. 50 l., par 1/2 gadu 80 kap.

Slubinajumus, 8 kap. par shtu rakstu rindinu, nem preim H. Alunans, Jelgawā; Deepinsh, Jehis; Salleneeks, Bauškā, un administrāzija, Nigā.

Baltijas Semkopja redakzija, administrāzija un ekspedizija atronahs Ahr-Nigā Ralku-ecēla Nr. 14.

Beeniteem lasitajem.

Drihs atees tas laizīnsh, kur „Balt. Semkopis“ atkal bus beidhs weenu gadu tautas druwa nosaigat. Metot atpakaļ azis us nostaiगतahm pehdahm, redjams, ka ir tohs gaitas naw. bijuschas gluschi bes fwehtibas. Daschs labs tizis pamudinats un eefpehginats us jaunu, teizamu darbu; dascha nelahetiba un netaisniba iszilata gaisna un zaur tam galigi nowehrsta; bet itin daudseem schahdu nebuschanu atklahschana til fahpigi eedsehlufe, la teem tagadin wehl fuhri ahda. Un skatotees nahlamiba Semkopis nomana, ka tam nebus masal darba. Us nahkofchu gadu nu ir froka fainneekem bus jamaksa waj nu augstakas arentes waj mahjas par dsimtu jacepehrl, leelatas isdoschanas bus wifada wihse. Lai rastos wairak la to isdot, tad jau laika jagahda par leelafahm eememchanahm. Te nu Semkopim bus jaeti palihga ar padomeem un pamahzibahm, kur fainneeziba aistaupamis, kur pahrlabojams, ka labaki lauki apstahdajami, un kahdi awoti nemami palihga lai eememchanas pawairotos. Ahdisan gaidamas pahrgrosfichanas teefas, skolas buschanu un paschwaldiba, pee lam Semkopis newarehs turet rokas klehti. Tapat par wesehlibas kopschanu mahja un laika ir turpmal Semkopim bus jaruhpejajs. Kamehr laudis dshwos pasaulē, nemiteees mukiba, blehdiba un kaunums, tadehl ir turplikam nebus Sobgals bes darba. Galu gala mums ja-atsihst, ka ir us nahkofchu gadu Semkopis atkal bus wajadfigs. Bet pee tam aridjan jacewehro, ka katriis laikraks iraid it ka kahds pulkshens, kuesch, ja wixam lauj notezet un to no jauna wairs neuwelk, apstahjajs un wairs ne-ee. Ja pulksheni gribam uhwilkt, tad wajag nemt palihga waj nu atshlehu waj swarus uswilkt us augfchu. Semkopja swari jeb atshleha, ar ko wixu war atshweht jeb uswilkt us wifa gada, iraid 3-rublu gabals. Pulkshens eet riktigi un nemaitajahs, kad to arween sinama laika uswelk. Tapat laikraks ja-apselle ihla laika, kad grib, lai wixsch wifu gadu riktigi saigatu fawu zeku. Schin gada, kuesch pallaban eet us beigahm, Semkopja nehmeji bija loti nosebojuschees, zaur tam bija ja-aiklawejahs ar adreshu nodrukashanu un jaisteel ar rakstihahm adrefem. Warbut ari schis bus weens no eemfleem, tadehl it ihpafchi teloscha gada bija til daudis pohrneschanas un fuhdibas jadred par nehahrtigu isfuhfichanu. Lai tabdas nehahrtibas waretum nowehrst, gabdahrin preelsh nahkofcha gada atkal drukatas adrefes. Bet wifus tos zeen. Iastajus, kuzi wehlahs, lai wixu Nr. 14 nedelās lahetigi aistaigatu, luhgtin luhdsam, pasteigtees laika ar apstelleschanu un skaidri lasamu, riktigu adrefi peefuhfīti ekspedizija un administrāzija. Realsmirteet uswilkt ir scho fawu pulksheni!

Red.

Sainneezibas nodala.

Auhdras jeb dumbra semes (humus*) wehrtiba un isleetaschana semkopiba.

Dumbra seme gan katram jau bus labi pasihstama. Bija laiki, kur mahzitee semkopji dumbri eeraudisja par weenigo un wislabako lihdselli preelsh semes auglibas ufureschanas, par mehfleem, kas wifas stahdeem wajadfigas baribas weelas fatur. Ka sinams, tihra dumbra seme wairak nefas naw, ka faturhdejuschas stahdu atleekas. Kad nu fenal wairak nelahdus mehflus nepasina, ka titai staku mehflus un staku mehgli gandrihs titai no stahdu atleekahm pastahwofchi, faturhdohtari pahrwehrshahs par melno dumbra semi, tad naw ari nemas jabrihnahs, ka dumbra semei toreis peelika til leelu mehflu wehrtibu. Bet staha gahja us preelshu un ar laiku peerohdija, ka dumbra semei naw wifas stahdu augfchanai nepeezefschamas baribas jeb mehflu weelas atrodamas un tadehl dumbriis naw wis wif-

* Sem sinista nosanuma „humus“ = truhdu seme, fawrot to melno semi, kas itat no faturhdejuschahm stahdu atleekahm wafahm, bes mahla, kaska un smilts wesehluweem. Libs humus dabā rēli usce-tams, tadehl sem isdeenishcheem wateeschu nosautumeem; kuhdra jeb dumbra seme fawrot to humusu, ka tas wairak dabā atrodams, wroti waj leelata waj masata mehra ar smilts, mahla un kaska dakahu fawautu.

pahrigo un weenigi pilnigo mehflschanas lihdselli usskatams.

Un siniba nebij schai leeta maldijusehs. Ko mahzitee lungi sinigi peerahdija, to araji drihs ar faweeem isdeenishcheem peedshwojumeem neapghahami apstiprinaja.

Nehma laukus apstahdashana, kuzi aramas semes lahrtā bija ar dumbra semi no dabas bagatigi fwehtita un kas eefahkuma ari bagatus auglus isdewa; bet atkal un atkal no wixem auglus nemot un nemas nemehfloyot, wixu augliba neween ar latru gadu masinajahs, bet drihs pawifam nobeidsahs. Drihs ween us eefahkuma til augligo, melno dumbra semi nefas wairis negribeja augt. Nu jau bija zaur peedshwojumeem peerahdits, ka dumbra seme pate naw tahs sahles, ar ko wifus gluschi isfuhktus laukus war isahrtet un augligus padarit. Nu sinams kehrahs pee staka mehfleem, mehflaja ar teem un zereja, ka nu bus pirmā augliba atdabuta. Bet ari zaur scho lihdselli wehl zereto mehrl pilnigi nefasneebia. Jo, lai gan ir sinams, ka staka mehfls ir wifas labibas augeem wajadfigas baribas weelas atrodamas, tad tomehr daudis no wifu waja-dshgahm stahdu baribas weelahm wixi nefatur tohdā mehra, ka zaur teem ween pawifam isfuhktu un noplizi-natu semi fwehtu ahtrumā augligu padarit. —

Is ta, kas nupat teikis, ir redjams, zil leela flawa mehflu-spehka sira dumbriis bija fawā laika zehlees, un ka wixam, siniba un peedshwojumeem fokus us preelshu sferot, schi warenā flawa beigusehs. Tomehr ar wifu to wehl naw teikis, ka dumbriis it nelahda wehrtiba naw semkopiba. Daschada sira wixsch tomehr wehl gauschi derigi isleetaschans, sinams ihla weeta un leeta.

Behz fawahm ahriahm jeb fihlalahm ihpafchibahm dumbriis schahdi eewehrojams:

1. Ar smagu mahla un weeglu smilts semi salihdsinajot, dumbriis parahdahs weeglaks un schauganaks par mahlu, un smagaks un faturigaks par smilti. Tadehl dumbra semes usweschana us weeglu smilts semi padarihsh scho daudis stipraku, faturigatu. Tapat atkal smagam mahlam dumbrii peejauzot, mahls paliks schauganaks, weeglaks apstahdashana, derigaks un fawā laika til ahtri nefahaltihsh. —

2. Ja ihpafchiba, leetus uhdeni usnemt un fawi faturet, ari pee daschadas semes ir daschada, un ari schai sira dumbriis leeliki isfchirahs no smilts un mahla. Kad par peem. peepildam trekteri ar semi un lejam tur uhdeni wixsa, tad kahda daka no uhdena gan istel zauri, bet weena daka teel no trekteri atrodoshas semes fatureta. Scho semes spehku jeb ihpafchibu fawz par uhdeni faturofchu fpehlu; un schis spehls ir pee semem no daschadahm fashahwa-dalahm, daschads. Smilts semei ir wifmasakais uhdeni faturofchais spehls un dumbriis wisleelakais; mahls ir schai sira widu eesprauschams starp smilti un dumbri. 6 zolas beesa aramas semes lahrtā fatur smilts semē 20 procentes, paweepla mahla 40 proj. un dumbra semē 80 proj. uhdena. Schi semes ihpafchiba ir no gauschi leela swara, fewischi fawā wafarā. Turpreim leetainā gada ir atkal derigata ta seme, kas uhdeni pahral weegli zauri laish. Tadehl dumbriis ari schai sira ka derigs pahrlabofchanas lihdsellis preelsh smilts un mahla. Weegla smilts seme, dumbrii peejauzot, spehs wairak uhdeni faturet, til ahtri neishchuhsh, un tahda wihse leels fawums tai masal flahdehd. Smagais mahls atkal zaur dumbra peejaulschanu pakis schauganaks un zauraidigaks un tadehl leetainā gada no pahrata flapjuma masal zeetihsh.

3. Semei ari ir ta ihpafchiba uhdeni no apafschas us augfchu fuhkt. — Kad peem. peelejam schihwi ar uhdeni un peepildam puku podu (kuzam zaurums dibenā) ar gluschi fawu semi un eeleekam scho puku podu schihwi, tad par kahdu laiku podā eebehro semi apraugot, atradishan, ka ta wixzaur ir stipri mitra. Ta tad, ka pee ismehgina-juma redjam, seme ir uhdeni no apafschas us augfchu fuhktuse. Scho semes spehku nosauz uhdeni eefuhzofchu fpehlu. Tahda pahča wihse, ka tas ar semi puku podā noteel, ari lahra seme fawā laika, sinams zita leelaka, zita masaka mehra, eefuhz mitrumu no apafschahm semes lahrtahni. Atri no gaisa spehji schauganā aramas semes wix-

fahrtā fawā laika peewilkt un eefuhkt uhdens twaitus. Schi ihpafchiba par wifahm wairak ir atkal dumbriis, ta tad ari zaur scho spehku dumbriis ir pahralš par smilti un mahlu un der abeem pehdejeem par pahrlabofchanas lihdselli.

4. Dumbriis zaur fawu tumfcho, melno krahfu, tapat ka wif tumfchrahfahri kermehri, peewelk wairak faules starus un top zaur to wairak fahldits. Siltums, ka sinams, ir weena no wifu swarigalahm wajadhibahm pee augu augfchanas. Jo staka seme, jo spirtaki un preezigaki tani aug stahdi. Ta tad dumbriis zaur fawu tumfcho krahfu spehji, gaischahm smilts un mahla semem peejaults, pehde-jahs padarit stakas un tani stahdu augfchanu weizinat.

5. Weidsam apstahdihm wehl weenu no wifswarigafahm, ahriahm semes ihpafchibahm preelsh semkopibas. Wifas semes, sinams zita par zitu wairak jeb masal, spehji uhdeni isfufuschas un gaisaweidigas mehflu weelas, ka amonjaku u. z. eefuhkt un faturet. Un schi ihpafchiba at-lah wifwairak peemih dumbriis. Kad par peem. lej ne-tihru uhdeni jeb wixu (strutas) semem pildita puku podā-tad apafschā tel daudis skaidraks uhdens ahra nekā wixsa eeleets, pee mahla un dumbra skaidraks nekā pee smilts. Schi ihpafchiba ir preelsh semkopibas no wifai leela swara; jo, ja schihs ihpafchibas semei truhktu, tad katrs stiprs leetus leelu daku no aramas semes lahrtā atrodoshahm kuhfioschahm mehflu weelahm lihds ar uhdeni noskalotu diki semes di-bina eelshā. Bet eewehrojama ihpafchiba pee dumbra semes ari ir gahja- jeb gaisa-weidigo mehflu weelu, it ih-pafchi amonjaka eefuhfichana. Ta smirdoshā gahja, ko wifas kuhstis, stahds un noetamās weetas faoscham, un kas it ihpafchi aitu mehflus us lauka iswedot mums til stipri degunā durahs, wairak nekās naw ka amonjaks, weens no wifswarigalahm mehflu weelahm, kas ka bariba wifem muhsu lauku augeem nepeezefschami wajadfigs. Wixsch ir preelsh semkopja tikpat ka tihra nauda, un ja semkopim butu eefpehjam wifu flitto smaku faturet, kas tam gar degunu aiseet plahschā gaisa welwē, tad gan wixam daschs labs rublis wairak kabatā eeshidetu. Ir gan lihdselli, ka par peem. gipsh (sehrlahhs kaskis) un dshelwitriols (sehwekfahhs dshelš ofhdš), kas spehji dahrgo amonjaku pilnigi fahitit un no isgaischanoš pasargat. Bet schee lihdselli semkopim maksa dahrgi un ari ir daudisfreit tahlu wedami, ta ka tam katreis naw weegli eefpehjam wifas stahds un kuhstis mehflus ar gipfu waj ar dshelš-witriola fausejumu aplazit. Un schini wajadhibā wixam atkal ir derigs lihdsellis dumbra seme; jo ar dumbra semi mehflus pabeesi pahrlahfot, lai nu gan ne gluschi til pil-nigi ka ar gipsh, tad tomehr peeteefochi to paschu mehri panahl, proti amonjaku pasarga no isgarofchanas. Tadehl gan neweenam zentigam semkopim newajadsetu kawetees pawalas brijchads, wafarā waj pee pirmā sneega un pa-lehna fala fawfas dumbra semes pee kuhstis, staka un no-ectamās weetas peewelk, lai masakais karstos un wifwairak amonjaka isgaisojoshos mehflus, ka sirgu un aitu mehflus, bet par wifahm leetahm zilwefu ismetumās noetamās wee-tās ar tahm waretu reisu reishahm pabeesi pahrlahfot. — Bet kad nu tahlaku prahtu: waj dumbriis pascham ari ir kahda mehflu wehrtiba? — tad mums ja-aprauga kahds dumbriis mums parahdahs

Simiflā sinā.

Tahs mehflu weelas, kuzas muhsu labibas augeem preelsh spehzigas augfchanas un kreinas graudu attihstichanas wifwajadfigakas, bet kas muhsu tihruma semes no dabas tomehr wifmasal atrodamas, ir, ka gan jau dau-dseem bus pasihstams, fofforsfahbums no minerakeem un flahpeklis (amonjaka weidā) no organigahm weelahm. Un ar scho weelu bagatibu dumbriis newar wis leelitees; turpreim gan wifpahriki war peenemt, ka dumbriis neweenu no schahm weelahm nefatura. Dumbriis pa leelakai da-lai pastahw isj ogļu weelas, kuzā ar gaisa flahbheka palihdibu kuziski fahdegot, rada ogļu-flahbumu.

(Turpmal beigums.)

Kahds wahrds par seena un pelu schkubnu degschann.

Peterburgas semkopibas awise Nr. 41. sch. g. atro-
nahs no kahda Reel-Kreewijas semkopja schahds jautajums:
„Muhfu argabalā celsch schihm deenahm nodega 4 pelu
schkubni, tanī pullā ori mans. Tibscha dedsinaschana nam
domajama, un neapdomiga apeeschanahs ar uguni ari ne.
Schogad mums seemas labiba bija slikti auguse, wairak no-
plahwahm sahles nekā labibas, un to paschu nedabujahm
iskult fausu. Sahlainās pelus schkubni stipri sakarschahs
un wairak nedelas pelu schkubni bija manama stipra ruh-
guma smaka. Waj waretu peelais tahs domas, ka pelus
zaur sakarschahnos paschas no fewis aisdegahs?“

Tanī paschā awise Nr. 46 weens Woroneschās guber-
nas semkopis isflaidro scho jautajumu, peerahdidamīs, ka
pelu schkubni un laudies zaur pelu sakarschahnos paschi
no fewis war aisdegtees, un ka ari wizam 12. septembrī
sch. g. nodeguse weena pelu laudse un 29. septembrī weena
25 arschinas gara, 12 arschinas plata un 8 arschinas augsta
rudu pelu sirpa, weenā puse 1 1/2 arschinas no semes sah-
fufe ar lefmu degi, bet uguns tapis nodsehstis no flah-
budameem muishas usraugeem un strahdneekem. Schi
pelu sirpa bijuse fawesta zaur pelu aishwiltshanu gar semi
no rijās us sirpu ar aishubgtu sirgu. Stirpas apalschā
bijuschas fawestas faufas pelus. 10. augustā bijis stiprs
leetus. Pehz schi leetus tapis fawiltis wispahz par laudsi
weens strehks slajju pelu, tur peenahkuschas wehl flah-
tahs us zelu sagrahstītās, slajjās pelus. Gelsch 1 1/2 meh-
neschu laika pelus sakarschahs un tas slajjais strehks
fahjis no weenas pufes degi. Pehz uguns noslahpescha-
nas tapuse pelu sirpa isahrdita un bijis redsamā, ka slaj-
jais pelu strehks 1/2 libdi 1 arschinu beelumā, bijis sagrus-
dejis pelnās. Pee uguns nodsehshanas weens usraugē
eekritis minētā pelu strehki un apbedsinajees. Kreewijas
semkopis beidsot isfata fawas domas, ka neween pelu, bet
ari seena stirpas un schkubnās sabahs slajjās seens war
zaur sakarschahnos patā no fewis aisdegtees, un ka tahda
paschāiddegshahns war notikt, kad til weens seena strehks
bijis sinamā mehrā slajjās. J. M. Grundmanns.

Weselibas padomneeks.

Wakarinas.

Wakarinas pelna leelatu eewehroshanu, nekā ui
tahm grescham, jo dasch labā nemas nesina, ka daudis no
wiza faitem un zeeschanahm weenigi zaur wina wakari-
nahm zehlfahs. Senlaidis bija ihstēnais (galwenais)
ehshanas laiks faulei noejot, kad deenas darbi bija pasrah-
diti, deenas karstums pahrgahjis, un kur garam un meesai
preeksch baribas sagremoshanas loti wajadsiģā meera ne-
truhla. Schi galwenā ehshanas stunda ari teescham ta
labatā; muhfu launagam (pufdeenai) ir daschas flitās
pufes. Pufdeenā meesa stahw fawā pilnigākā spehla, kā
maltsā blahks, ko uguns pilnigi apnehmis. Ja nu gri-
betum schai lefmai jaunū baribu pasneegt, tad ta taptu
pahral leela un padaritu flahdi; tā ari ar meesu, kad tai
wisspehjiģatā darbiba bagatigā mehrā baribu pasneeds,
mehs pasneedsam tai pahral baribas, ko ta newar isleetat
un kura to tikai apgrehtina. Tapehzi ari mehš pehzi mal-
tites esam smagi un kuhtri, un nu wehl peenahl otra un
leela kludha flah, proti ta, ka meesai nedodam preeksch
baribas sagremoshanas wajadsiģā meera, bet strahdajam
ar galwu un rofahm tublin tahlak. Zaur to gremoshana
stipri ween zeesch, rodahs afnu aishdamshahns (apstah-
shahns), pahleestu daudis afnu, afnu kaites un hemorhoidi.
Bet pret eeradumeem gluschi weltiga zihnischahns, un tā
ari mums jazem schi leeta, kā ta ir. Tomehr pee wakari-
au apluhkofshanas mums jaewehro ta buschana, ka pufdeenā
esam meesai nelaidā pahral bagatigā mehrā baribu pa-
fneeguschī; ja nu tapat ari walarā gribetum darit, tad
saprotauma leeta, ka kungis to newarēhs pazeest. Tapehzi
stipri ween us to jaranga, ka wakarinas paslahwetu tikai
is weegli sagremojameem ehdeeneem un ka ari no teem
nebauditum pahral daudis. Pawisam newajadsetu wa-
karōs, jeh wismajalāis beeschi ne, baudit geubti sagremo-
jamus taukus, jautkus un stipri wirtotus jeh starbus eh-
deenus, kā slajju, slikti isjepuschu (jehlu) rupju maisi, schah-
wetu futi, josē galu, trefnus zepumus, zettu, fausu feeru,
geubti sagremojamus, uspuhdamus dahra auglus, kā sirus,
pupas, fahposius. Par wisahm leetahw jasargajahs walarōs
no fliteem ehdeeneem, jo zaur to gultas flitums wehl top
pawairots, guletaju moza bailigi fapri, leetuwens, stipra
hirds pufstschana, geubta dwaschshana un nedabigi fweedri,
pee lam ari gremoshana top trauzeta. Scho eemeflu deht
ir labi, kad wakarinas ehdam zil agri ween eespehjam,
kā ka tikai ischetras stundas wehlah gulta butu jausmelle.
Wislaukakas ir wehlahs wakarinas godibās, ar dāshaddeem
ehdeeneem un dshreeneem. Zilweks, lam tahdas godus
gadahs beeschi peedshwot, famaitaha sawu weselibu wisabā

wihē. Gluschi zitadi ir, ja paschā pufdeenā, tā fakot
tikai brolasti usfosham, ap pulstien 5 jeh 6 walarā kreetni
pahdam, pulstien 11 jeh 12 gulet esam un pahral mihstā
gultā negulam; tahdeem zilwekem schihs kreetnās wakari-
nas bus tikai par labu. Bet preeksch tahdeem, kas puf-
deenā kreetni pahd, seemā der wakarinas wislabal supa,
wafarā baltmaise, mihstī pauti, auksta defa us fweestmaises,
mihstā silke, salatas jeh cetaisiti gurki, pupas u. t. pr., un
kā dshreens masa glahstite labi noruhguschā alus jeh wihna,
bet wislabal tihrs, flaidris uhdens; kas pee tehjas peera-
dis, war ari to dsert.

Zeela wehriba jagreesch us behrnu wakari-
nahm. Kaut gan teem walarōs it ihpaschi leela ehstgriba, tad tomehr
teem nefad newojaga tikdaudis dot ehstī, zil tee grib, un
libdi 10. gadam neko zitu, kā supu jeh peenu un druzjin
baltmaises ar fweestu, bet nefad gaku, pautus jeh feeru.
Pee behrneem gremoshana noteek ahtri un tapehzi wina
meesai zaur bagatigahm wakari-
nahm top pahral daudis ba-
rodamu weelu peeweis. Zaur ko pee wizeem jau tā leelā
fareniba stipri ween wehl top pawairota; bet zaur pehdejo
buschana teem draud wisleelakās breefmas un tee war pee
wismajalā zehlona geubti fashint. Tapehzi tad ari behr-
neem wakarinas naw jadod til wehlu, kā peeauguschem,
jo tee jau eet agrak gulet, nekā pehdejee. Ari pee jaunem
laudim, kuru fahriba fahst attihstitees, wakari-
nahm wajaga but loti weenkahrschahm. Tahdeem, kas zaur pahral daudis
afnu, slikti gremoshanu, smagahm krubtim, peeglotoshanu,
hirds pufstschanu, hemorhoidem, melanholiju, eedomibu un
histeriju zeesch, tapat ari zilwekem, kas ihweseloshanā pahreet,
bet ihpaschi teem, kuzi drudshā un fahaischans flimibas pah-
zeetuschi, wajaga wakarinas loti ween no trefneem, stip-
reem ehdeeneem fargatees, un wakarinas laika ehst.

Slimneekem jaewehro it ihpaschi taš, ka tee walarōs
loti mai un weenigi weegli sagremojamu baribu bauditū;
wislabakais ir schai atgadījumā uhdens jeh tumes supa,
reisahm ari kahdas karotes eewahritu auglu, tā faulka
marmolade un pee tam druzjin baltmaises. Zitus ehde-
nis, kā saprotams, weenigi ahristā war noteikt.

Daschadas sinas.

No eekschemes.

Ne zil fen atpafat Rigā bija atbraukuschī barons
Stadelberga un kapelmeistars Fliegēs lgi, kureem bij us-
dots. Kreewiju apzelot un famellet libdi 100 derigu muhku,
is kureem teem bija jafastahda leels pilsgolma orkestris, kas
weenigi spehlehs preeksch Keisara Majestetes un kam bus
dshwojama weeta Gatschinā. Kontraktu nosajijumi mu-
sika kungeem esot gaušchi labi, un jau pehzi mas gadu no-
kalposchonas wizi war dabut pilnigu pensiju. Tadeht ari
naw ko brihuitees, ka Rigā ween bija peeteituschees preeksch
tahdahm weetahm ne masak, kā tahdi 46 kungi. Bet
stahsta, ka Keisara Majestete udewuse Sawam kapelmeista-
ram, ihpaschi us to gresch wehribu, ka peenemtee musiki
butu pehzi eespehjas ari ihstī Kreewi. Tagad nu waram
sinot, ka no mineteem 46 kungeem peenemti Gatschinās
pilsgolma orkestri tikai trihs is Rigas un schē ir:
Wahzu teatra pirmais tschelis Karls Wölsferta lgs,
Kreewijas pawalstneeks, muhfu Rigas Latw. teatra kapel-
meistara jaunlais brahls, kas ari muhfu Latweeschu publi-
kai wehl bus labā atminā no Jurjanu Andreja konzerteem,
Rigas Wahzu teatra walshornists J. Mitrewig'a lgs,
Latweests is Kursemes, un kahds Behr'a lgs, ari Latwee-
tis. Ziti kas bij peeteituschees naw eewehroti.

Rigas polizija, kā „Rischff. Westn.“ dshrejis, esot
nodomats eewest Kreewu walodu kā darishanas walodu.

Par tirgoshanos ar lapu tabaku Widsemes gubernas
awise Kreewu un Wahzu walodās wodrukats Widsemes
gubernas akzises pahwaldes sinojums, ko ari mehš faweem
lastajameem schē pasneedsam, tadeht ka Lotweeschu starpā bus
laba dala, kas nodarbojāhs ar labu tabakas pahrdoshanu.
Minetais sinojums flan schitā:

Us 18. majā sch. g. Wisangstaki apstiprinatā tabakas
akzises utawa pamata, fihkandele ar lapu tabaku
wisfās bodēs un bodelēs aisleegta no 1. janwara
1883. gadā.

Tā ka us 1. janwari 1883. g. bodēs un bodelēs un
zitās tahdās eestahdēs, kur masumeem pahrdod tabaku,
krahjums lapu tabakas war palikt pahri, tad pehzi finans-
ministra lga zirularpreekschrahsta no 1. nowembra sch. g.
sem N 1837 mineto eestahschu ihpaschneekem — ja preeksch
fawu krahjumu pahrdoshanas, ar peenahzigahm patentem,
newehlahs atwehrt tabakas noliktawas, — atkautē lihdi
15. janwarim 1883. g. sawu pahrpalikuschu lapu tabakas
daudjumu uidot akzises waldei, polizijai waj pagasta wal-

dei, kuras tad par uidoto pahrpalikuschu lapu tabaku, lihdi
ar swara uidoshanu, isdod leezibas, un pehzi tam 1883.
g. janwara un februara mehneschu laika scho uidoto
lapu tabaku pahrwest tabakas fabrikās waj noliktawās, ar
tahm paschahm apleezibahm, bes fewischku transporta sijnju
isnemshanas; lihdi ar to tabakas fabrikanteem un nolik-
tawu ihpaschneekem atkautē. 1883. gada janwara un fe-
bruara mehneschu laika no tabakas boschu un bodelu ih-
paschneekem, pehzi augscham peeminetohm apleezibahm,
eemantot lapu tabaku.

Widsemes gubernas akzises pahrwalde zaur scho isfiao
augscham mineto finansministra funga nosajijumu.

Baltijas gubernas, kā „Rischff. Westn.“ dshrejis,
lihdi ar meerateeschu eestahdem reisā ari eewebischot
wispahrigu teesu reformu. Esot atraste par eespehjamu,
idarit schahs reformas bei leelakeem upureem no walstā-
bankas pufes; jo eesabumā wareschot istikt ar 2 aprinka
teescham, Rigas preeksch Latweeschu un Remeles preeksch
Zgaunu semes, abas aprinku teefas peeskaitot pee Peter-
burgas teefas palatas. Juridiski isglibtotu strahdneeku,
kam pasihstami weetigece apstahli, ari ne-esot truhkums.

No Siguidas. Muhfu draudses konwenta lozēki peh-
dejā sapulzē upureschānu basnijā bij eestarijuschī kā Deewa
kalposchanas trauzeshānu un tadeht nospreeduschī ween-
balstgi, isnemot zeen, mahzitaju, to atwest. Basnijās isdo-
shanas spreeduschī segt muishahm ar pagasteem us pufem.
Tā bijam kahdas ischetras swehtdeenas no upureem swa-
badi. Bet peektā swehtdeenā mahzitajās isflaidroja, ka bes
upura newarot istikt, jo kur nemfchot naidu preeksch maises
un wihna un ari preeksch daschās basnijai kalpojoshās au-
toritites (?). Us mahzitaja pawehli gabja atfal ar upureem
pa basnijū ka flaneja ween. (B. W.)

No Rujenes raksta „B. W.“: Kamehr muhfu kai-
minu draudisē upuru lasshana basnijā par deewkalposcha-
nas laiku jau atwesta un wizu weeta, kā par peem. Was-
Salazē, cetaisitas upuru lohdites, tamehr pee mums schi
tumfcho laiku atleeka wehl pilnā spehla. Tā 1. adwentē
dasch labā, to starpā ari es, dabujahm baudit ar garo
fahwu stēnus par krubtim; kahds wezitis dabuja gruhdeenu
mugurā. Zaur to deewnamā dascham paleel par pee-
dauisshānu. Zerešim, ka ari muhfu draudisē konwents
scho leetu reis eewehros. — Muhfu Jaunwahzeeschī nodom-
majuschī schējeenes meestina dibinot „muffi.“

Kurseme. Par sehju un plauju Kursemē Wahzu Pe-
terburgas awise pasneeds schahdas sinas: 1881. g. rudeni
isfehja 128,242 tschetwertus rudu un 31,098 tschetw.
kweeschu; 1882. g. pawafaci isfehja 111,433 tschetw. mee-
schu un 90,434 tschetw. ausu. No tam 1882. g. rudeni
eekuhla 901,735 tschetwertus rudu, 222,671 tschetw. kwee-
schu, 696,267 tschetw. meeschu un 672,556 tschetw. ausu.
Kad atweel wajadsiģo dalu preeksch uturas un alus un
brandwihna produkzijas, tad atleek ko pahrdot: 314,728
tschetw. rudu, 137,037 tschetw. kweeschu, 204,421 tschetw.
meeschu un 250,150 tschetw. ausu. — Kartufelu isstahdija
161,644 tschetw. un noraka 861,360 tschetw. — Labiba
wislabaki bij auguse Bauflak, Dobeles un Lukumas ap-
rintēs, wisflitaki Jlustros, Jaunjelgawas un Wentpils
aprintēs.

Jelgawas Latweeschu beedribai bija usnahkuschas
kahdas nebalts deeninas. Beedribas namam draudeja
pahrdoshana zaur wairakolikshānu. Ari scho to runaja
par beedribas nelahrtigu wadishānu. Un ja wairaki schihs
walodas isplatijahs starp teem, kas beedribas darbeem at-
tahlaki stahw, jo dihwainaki tahs isflausijahs. Naw no-
leedsamā, ka pee agrakem beedribas waditojem daschās
kludās nolikuschās. Bet tahs dshreis ir labu mahzibu
dewejas un zela rabditajas us preekschdeenahm. Ka no-
tikuschu kludhu deht Jelgawas Latw. beedribas lozēki no
jawa mehrā nenolihda, to apleezinaja us 2. dezembri fa-
fautā general-sapulze, kura nospreeda, zaur kludhu zeltos
gruhumus pahrwaret un beedribai fargat jaufo mahjas
weetu. Tahlaki general-sapulze pehzi tam, kad wih runas-
wihri, isnemot tikai tihrs, bija atshahwuschees no faweem
amateem, eewehleja pa leelakai dalai wejos runas-wihrus
amatā, pa dakai peewehleja jaunus flah. Preekschneezibu
wehlejt, tila eezelti: par beedribas preekschneeku — ad-
wolats A. Webers; par preekschneeka I. weetneeku — J.
Aufmans; par II. weetneeku — G. Allunans; par I.
rakstu wedeju — D. Tombergs; par II. rakstu wedeju —
Tomans; par faseru — D. Kronbergs; par fahes
grahmatu wedeju — Behrsinsh; par beedru sinataju —
Sommerfelds; par ekonomijas un mahju pahrluhku —
G. Sieslaks; par rakstneezibas nodakā preekschneeku un
bibliotekaru — B. Allunans; par teatra komisijas preeksch-
neeku — Behrsinsh; par lohtibas komisijas preeksch-
neeku — Albiash. — Pehzi runas-wihru sapulzēs spree-
duma, us 5. dezembri isfludinatee karoga swehki atlikti,
fewischku eemeflu deht, us nahfoshem laikeem. Zerams,
ka Jelgawas Latweeschu beedriba sem jaunās preeksch-
neezibas wadishanas atfal atplauks un fahls felt no
jauna.

Ar kahdu zeenibu „Latweeschu Awises“ atmesahs uf wifu augstu, deewischligu, un zil labi winahm peederahs „Bastizas un flolas sinahm“ blakahm nostahditais gara raschojums „dar zuktahm,“ lai leezina schie wahrdi, isemti is mineta daita „gara raschojuma“: „Zabai zuktu waisflad mahiel wajag buht galwai, ehdeligai, waisligai, ar ihfu, refnu, bet weeglu galwu, beesem, plateem scholkeem, platu, apaku muguru un kruflu. Siweneeze, kas wehl naw 8—10 mehneschus weza, naw pee kuita loischama. Siwenezi dimi reis par gadu war pee kuita laist, wiswehlaki oktober un merz mehneschus, jo tad siweni wislabati. Gruhtahm zuktahm graudu bariba naw teizama, jo ta dara geubtu dsem-deschanu; no drabizahm un drankla tahs daudi reis is-metahs.“

Tufumas aprinka-tesas meerateefnehs, G. barons Drachensels, uf pascha luhgumu atlaisis no amata.

Is **Leepajas** siao „Latw.“ schahdu atgadijumu: Uij-wizu nedel nomira Jaun-Leepaja kahdus gadus wezs puifens, Wezalee behma libli eelika faste, kamehr gal-neefs sahziaru pagatawo. Odra deena, kamehr mahie fehta ar fainmeesibahs darbeem nopuhlejahs, bija saglis zaur walejahm durwim eelidhis istabina un stary zitahm leetahm ari lasti, fura libhis guleja, libhis parehmis. Mahte, kaza drihs pehz tam istaba eegahja, nepamanija, ka lastes tur wairs naw. Eitai pehz lahdam stundahm, tad kaimimeene winai shahija, ka nupat tuweja aplofa atrahs behma libhis, pahnehma winu schauschalas. Kastes neatrasdama wina freidsahs uf aplofu, no kureenes lahds strahdneefs winai behnizu jau nefa preti. Saglis, no lastes fatura pahrllezinojees, bija libli nosweedis semel, redsedams, ka peewihlees.

Ar **Judraba medakeem** ar ustralu „par uszibtibu,“ kas nefami uf kruhts pee Stanislawa lentes, Kungs un Keisard 12. nowembri sch. g. Wisschehligi apdahwinajis schahdus pagasta wezalos par ihsti teizamu amata ispidi-fchanu: Eutrinu mahzitaja muischas — Zehlabu Dillmanni; Muhrumuischas — Zahni Freibergi, un Skrubas — Kristu Behru.

Par Kuldigas pilsehtas magistrata sekretaru apstipri-nats cand. jur. Kahlis Wilterlings.

No **Krona Wirzawas.** Ka wifur zitur, ta ari mumu jahuhdsahs par uhdens truhkumu. Lai gan pee mumu pa leelai dakai mahla seme, kas uhdeni til weegli zauri ne-laisch ka smilis seme, tomehr atas un dihti isfufschu faufi, daudseem wajaga no atthablas upes peewest uhdeni fainmei un lopiizeem. Leelais faufums muhfu mahlu semei til daudi newareja kaitet, ka weeglahm semem, tadehl par schi gada plauju newaram wis subrotees. Paldees Deewam, ufauga deesgan labibinas; tilai schel ka semas zenas. Kortufelu bija loti maj. No flimibahm aridsan esam dees-gan pasargati, lai gan schie un te lahds mahjas lahds siipraki klepo waj fuhdsahs par galwas fahpem. — Schu-ruden muhfu fainmeekem pasludinaja teefas nama, regu-leereefchana komissas son Denffera klabibufchana, jaunus, daudi leelafas arentes un edewa katram fainmeekam jaunu rentes kontraktu. (Eitai St. mahju fainmeekas, kas pee Jelgawas peeraktizees, kontrakta nedabuja, tadehl ka pehz semneelu lifumeem katram krona mahju fainmeekam wajag pee lauku pagasta peederet.) Lihds schim mumu kontraktu nebija, dshwojahm uf waku grabmatahm. Kontraktes is-rakhtitas uf 6 gadi, lihds 1889. gadam. Ar schahm kon-traktem aridsan atkauts mahjas uf dshimtu eepirkt. Zaur-mehra isnahel par widejahm semem lihds 40 rublu par puhra weetu. Reguleereefchana idaritaji dajcha siao siipri mifejuschees. Dajcham, kam leelaki lauki un labata seme, uslikta masaka rente, neta turpat wira kaimizam, kam mas-sal semes un druslu sliktaka. Leelahs, ka semes fawehreji ga-nibas (atmatah un fruhmus) daudi lehtaki aprehkmajuschi, neta azamu semi. Bet wizeem newajadscha peemirkt, ka fruhmi un atmatah ir graudu apzirktis, no fura pat 10 gadus no weetas war reimt abra labibu bes mehshofchana. Starypiba tilai ta, ka weens fainmeekas peegahjis ahtraki pee schi graudu apzirktia neta otris. Ihten wajadsetu tam usfitt leelaku malku, kas to wizam usizeto puhru parajis apalksch semes un ne few nedj walstei no tam naw gabdajis ne lahda labuma. Ari nebut naw eewehroti no semneekem eezeltee usizibas wihri, tadehl ari no muhfu pagasta pee-nahshofcha weeta eefneegta jau fuhdsiba pahrl neitafnu regu-leereefchana.

Wahzu awise „Heimath“ isfchirahs no wizeem sche-jeenes Wahzu laikrakteem zaur to, ka wira aistahw re-formu wajadshu un isturahs droudfigi pret Latweeschem un Igonneem. Latweeschu un Igonnu zenteenu deht wira runajufe jau dajchu fltu un stfningu wahrdi un aistween nosodijufe zitu Wahzu laikrakhtu naidigo polemiku. Tapehz mumu Latweeschem gan peenahkios, wairak eewehrot un lasti „Heimathu“. Dajcheem nepeeteef or Latweeschu laik-rakteem ween; wizi wehl kem lahda Wahzu awises klacht. Lahdeem meh nu eestekum „Heimathu“ preelisch abone-fchana un lastschana. „Heimath“ isfchirahs neween zaur freetneem zenteeneem, bet ari zaur drofchu, tainnu un fwa-

badu walodu un bagatu faturu. Wira isnahel it deenas, isnemot til fwehtdeenas, leela formatu, pasneefs eelchsemes un ahrlsemu sias, kodoligus pahlspreedumus un jawu feletonu laika kaweklim derigus rakstus. Pee tam wira malka ar peejukhtifchanu zaur pasi par gadu til 7 ebl. 50 fap., par pufgadu 4 ebl., par 3 mehnescheem 2 ebl. Ap-stelleshchana un naudas wehstules jafuhsta uf schahdu adrefi: An die Redaction der Zeitung „Die Heimath“ in Newol. Koppelstrafe Nr. 40.

Dehrbata. Peterburga nesen nomirufchais statstrahs Dr. Midewigs testamenta Dehrbatah uniwersitetei norakhtis 8000 ebl., no fura procentem teologijas, pirmu riada Midewigu familijas, studentem malkatu stipendijas.

Igaunija. (Is „Wirulared.“) Neweles guberna daudi draudses pastahw wehl tas wehdshas laiku eeradums, ka eefwehtijameem jaunekem mahzitaju muischas leetot wifus darbus strahdot. Ta lahds fwehneeks, kureem gadijees zaur K. draudsi brault, raksta, ka wifsch fastapis leelu pulku pufaugufchu zilwelu, kureem gihmji bijufchi melni ka stursteni flauzitajeem, maifes kules uf muguras un da-scheem zirwi aif jostas. „No kureenes Zuh nahlat?“ wifsch wajajis. „No eefwehtifchana mahzibahm,“ sehni atbidelufschli. „Bet kur tad Zuh sawus gihmjus ta no-melnojacht, un to Zuh ar zirweem darjahi?“ wifsch wajajis lahlat. „Zuh laitam esat fwehneeki, ka nesinat, ka muhfu mahzitajs eefwehtijameem jaunekem pa eefwehtif-chana laiku leel fawas rijas kurt un wifus zitus darbus strahdot,“ sehni atbidelufschli atkal. — Kahds eewehrojams wihes Wesenbergu teizis schahdus wahrdus uf laudim: „Igauni, Zuh eefet uf elli! Zuh wairs nezeenijat ne sawus bastizahs fungus ne muischas fungus, bet taifat ka-rogu un rakht uf teem: Igauni uf preelichu! Kas, kas, kas Igauni! Zuh eefet uf elli, tad ta dariseet! Sathghat ar faweem bastizahs fungeem, nefubdlatees par wizeem un faweem muischas tehweem, netaitat tahdus ka-rogu, jo tee wed adshgarni uf elli. Eewehrotat, jo tahs beedribas, to Igauni tagad dibina, naw nefas zits, ka pa-wadones uf elli un melu engeli, laikrakhti ir tahdi paschi.“ — Wihrlandes apgabal kahds wihes, kurech istejees par lohda tautifla laikrakhta redaktoru, stajajis aplacht un muftinajis laudis uf nepallaukshu un nekifumigeem darbeem, pret teem loti laipnis un lihdsjeetigs israhddidamees. Bet pat weenlahrfchakee laudis greefufchi tam muguru. Wehlaki israhddijees, ka schis wils aitas ahda bihtis no Igaunu pre-tineekem isfuhitis, tai zenschahs laudis paslubinat uf ne-pareisibahm un nemeeru.

Peterburga, 2. dez. „Wald. Wehstines“ siao, ka awisei „Wostot“ isfajits otrais peedraudejums un awisei „Echo“ aiflegta pahrdofchana nunureem. — „Now. Wr.“ dshirdejufe, ka finansministerija greibot pahrtaitst lihdschimi-gos nosajijumus par tirgeem.

Tautas apgaismoschana ministerija kollegiju naudu Kreemu uniwersitetes nodomajot pa-augstinat no 50 uf 80 rubl. par gadu.

Par Latweeschem Plestawas gubernu „Wald. Wehst-nefi“ atrodahs schahdas sias: Pirmee Latweeschu atnah-zeji schie bija semneeki is Walfas aprinka, furi no muischas ihpafschneeka Derugina, Plestawas apr., nopirka leelus me-schu streklus un tad sawa staryp idalija. Ta Panikowitschu draudse radahs pirmu Latweeschu kolonija, fastahwofcha is 300 familijahm. Wiri fahkuma likahs peeraktizees pee dajchadeem pagasteem, bet ir tagad ihpafchs pagastis — Stobowas. Atnahzeji, kas bija fahtrigi zilweti un loti strahdigi, eenefa dshiwibu tant lihds tam tuksha nowada un daudi peepalidhjeja pee wifas draudses usplaufschana fainmeezibas siao. Pirmo atnahzeju preelichifhime mudiu-aja zitus, topat darit; drihti radahs jauni kolonisti Panikowitschu, Petschuras un Ishoifstas draudses. Wizeem ne bija jakaujahs ne ar kohdeem fchlehrfleem, jo nometahs pa leelakai dakai uf neapstrahdatah semes. Wif tagad ir waj wairak waj majot pahrtifufchi. Wiri ir lutertizigi un pa-fcheem ir sawas bastizahs flolas. Leela dala no teem pee-der ari pee brahlu draudses, un pehdejah laika no Rigas staryp teem ir eewefufchahs ari baptistu mahziba. — Bes mineteem Latweeschem, kas Plestawas gubernu koloni-jahm nometufchees, atonahs wehl daudi zitu, istaitu pa wifu gubernu; wiri ir gan semes ihpafschneeki, gan muischu pahrwaldneeki waj arendatori, gan melder u. t. t. Lat-weeschem, ka strahdneekem, ir schie loti laba flawa un tee teel labpracht melleli.

Kasimowas aprinki, Kasanas gub., nesen bija schahds behdigis atgadijums: Polizijas ueadnikam, zaur meschaimu apgabalu jahjot, usflupa wiflu bars, kas wira faplofija gabalu gabalds; palifufschas weselas til tahs fahju dalas, kas atrodahs fahwalds.

No ahrlsemem.

Wahzija. Ka Bismarka politikas leelakais mehrlis, aistahwet leelgruntneeku intereses, to tas atkal parahdijis

zaur sawu preelichifkumu, pa-augstinat robeschu muittas par eewedameem kokeem. Lihdschiningo muittu par neapstrahda-teem kokeem Bismarka grib pataitst 3 reises augstaku. Sa-protams, ka Wahzijas leelgruntneeki, kureem meschi, tad warehs sawus kolus pahrdot par jo dahrgu zenu, jo ahrl-semes koku eeweschana Wahzija zaur augsto robeschu muittu tad bus nowehrla jeb ahrlsemes koki bus ta fadahrdinat, ka tee newarehs Wahzija kofureet ar Wahzijas eelchsemes kokeem. Ziteem Wahzimes eedshwotajeem, ka faprotams, no koku fadahrdshchana zelahs flahde. Wizeem til ja-palidhi pildit leelgruntneeku kules. Lai ari koku apstrah-dajchanah fabriku ihpafschneeki turetos uf waldibas pufes, Bismarka lizis preelichu, pa-augstinat ari muittu par fwe-fcheem apstrahdateem kokeem. Tomehr Bismarka schie muittu grib pataitst til 2 reises leelaku par agrato. Leelajai pu-blikai ari schie pa-augstinachana til par nastu, jo teem nu japilda ari wehl koku fabriku ihpafschneeku kules. Pee schie muittu pa-augstinachana preelichifkuma Bismarkam ari wehl zits mehrlis; wifsch grib fahpibitet Kreewijai. Lihds schim is Kreewijas tika Wahzija eewesis daudi koku, kaut gan jau tagad pastahw preelich schem kokeem robeschu muittu. Koku eeweschana is zitahm semem Wahzija retaki atgadijahs. Zaur nodomato koku muittas pa-augstinachanu Bismarka grib padarit Kreemu koku tirdsneezibai flahdi, jo pehz lahdas pa-augstinachana Kreemu koku tirgotaji butu peespeefi, waj nu pahrdot sawus kolus Wahzija par leh-taku zenu, waj tos uf Wahziju nemas nefuhrit.

Parise, 19. (7.) dezemb. Kreewijas Eroxamantineeka wahra deena fchejeenes pareisizibas bastiza bija patezi-bas deewkalposchana, leelkafam Nikolajam Nikolajewitscham Jaunafam, fuhmeezibai un leelai publikai klachtefot. — Gambeta nopeetni fahlmis — ar degunu farnas; bihtahs behdiga gala.

Wihue, 19. (7.) dez. Waldibai tuwu stahwofcha awise „Tremdenblatt“ firdigi atraida walodas par rikshofchana pref Kreewiju; wira runa par Austrijas meeprahigeem noluhkeem un apleezina, ka fatiziba ar Kreewiju esot wif-draudshgaka.

Anglija. Wifas awises tagad apstiprina, ka Glad-stone atfahpshotees no finanschu ministra amata un patu-reshot til ministru preelichneeka weetu. Turpretim uf augshnamu tas nepahreeschot, bet palifschot pa wezam apalkschnama wadons. Finanzministra weetu dabufschot ta-gadejais kaza ministris Tschelders. Par kaza ministru tiffschot eezelst tagadejs Indijas leetu ministris Hartingtons. Scha pehdeja weeta nahschot lords Derbi.

Bulgarija. Zaur knasa pawehlt jaunezeeltee tautas weetneeki teel fapulzinati Sofija uf 8. dezembri. Ka jau siao, pee zelschanahm wifas apgabalas uswahrejufe taga-dejas waldibas partija. No liberateem naw eezelst neweens fandidats. Ari liberalu fwarigakee wadoni Zankows, Karawelows un Slawefkows iskritufchi zauri.

Deenwidus-Afrika. Atzeltais Sulu-Kasaru fchnisfch, fuream Angli atkal oidos wira walfi, pagahjufcha nedeka paraktizis Kap-pilsehta luhgumu par sawu eezelchana wal-diba. No Kap-pilsehtas wifsch janwara eefahkuma no-braufschot ar Anglu fugi uf Durnfurdas oju, is kureenes kas no Anglu kaza pulka pawadits, dosees uf sawu fenako galwas-pilsehtu Ulundi.

Atbildes.

R. N. J. — R. Zuh schelajatees par to, ka Zuhfu siao-jums esot koki agraitis un dajchas pateefas un eewehrojamas leetas pas-nifam isfahitas. Domajam, ka latris B. S. lastajs pats deesgan pahrl-zeznajees un atkauts, lahda gara Semkopis strahda, un ka tag ne pa mata nenowehrfchahs no tautifla zeta. Bet ja tomehr kur isfahis no lahda siojuma lahds pateefas walods, waj lahda nekafuitas nedachschana un pahrlschiba, tad newajag wis tubdat pirmo ahmini meht uf redajziju, bet apdomat, ka bes redajzijas wehl ir lahds, kurech reifahm daudi nif-nali rikshojahs ar farfano tinti.

Jurga Igam. Atbildes rakstu laifheet nahshofcha numura.

R. J. — „Eidraba fahfas“ nahs sawa laika. Djesat varedsam daudi schelchru no zitas pufes.

J. — R. Schin numura nebij eefrehjams ahnemt; „Ko lai dahwinam u. t. t.“

Dolam. Ka redseet, dajchi fihlumi jau pasauli. Atmineet muds ir turwilam. Naw tahlu ir kas laste, fur warefseet payrezeatees par „Aifku brauzeeem.“ Pehrlons“ duzhnabs jaunā gada.

Fr. B., R. un W. D. Zums laidshim luhafchah wehstules.

R. E. un tapat J. Zelg. beedr. preelichneezibas bi-jufcheem lozekteem. Newaram wis leift, ka wif bijufchee preelich-neezibas lozekli tainai wainigi pee nefahribahm, kas Zelg. beedr. dshiwet wadaritas, bet wiri tilai tai siao naw atkafufchami, ka atkafufchyt wee-nam zilwetekam nodshht beedrhu lihds behdibena malahm.

Re d.

Atbildigs rebaktors: **Stabts Zuhlijs.**

No zensures atwehlets, Rigā, 9. dezembri 1882.

Sludinājumi.

Daudsfahrtigu „Augstu laimi!“
 Billij Semith jēdset un
 Peter Clavinus igam
 tā federāteem ušfaug:
 S. D. — G. S. — W. D. — J. J.

Tukumā. Priwatstundas

bodu:
 1) **mušā** (dšedafšara, klameces, wjoles, ebrģeles),
 2) **walodās** (Kreemu, Latweešhu, Bahžu, Latīnu) un
 3) **ari** sūnibās.
 Unemos ņagatawot behrnus preefš gim-
 nassjāhm, aprinka un meitexu skolāhm, ari
 uš augstakāhm klāsem. ņigatawoju tulkoju-
 mus, korespondenzijas zc.
 Zaretefšabē: **Weg-Moku eelā, Redliha waj**
Arudta namā.

Drawneefs,

zitr. sūnibu skolotāfs Weg-Sahju semte-
 dības skolā.

Jaunjelgawā.

Zeenfamai publīkai pašnoju, ko no 15. oktobra
 dšimwoju pēe turgus plāfšā, fudrabtoleja Benāglti lga
 mahja
P. Rinning,
 weterinārbēns.

Apstellojumus pēenemu uš: „**Balsa,**“
 „**Baltijas Westnescha,**“ „**Mah-**
 „**jas Weeša**“ un „**Baltijas Sem-**
 „**kopja**“, (Latweešhu Unīses un Araju
 ne) tā ari sludinājumu pastellejumus nem
 preti
G. Riffan,
 (Waltā.)

Rabā eelā un pēe eelās buhdama

grunts

ar dšimwojamu ehlu, 32 ašs gara un 33 ašs
 plata, derīga dahrsneefam, ir ar masu ee-
 maku pahrdodama. Tuwals sūnās Zel-
 gawā, Katolu-eelā Nr. 16.

Mupat tika gataws un ir dabujams

Jhstais Lantās Kalendars 1883. gadam.

Ar bildem pufšlots, no kura hm Waldemara un Skobelewa it ihpafši pēeminamās.

Kalendārā atronahs beš kalendariuma lēknes, uš lreās ir laika rēkšins, kalen-
 dara sūmes, sebjās nedelās, gaisa nojehgumi un mehnefs starpas, pareistzigu kalendārē,
 walsis un balnizās swebtki un wifs zits, kas pēe tam pēederigē. aridšan daudf zitu rakstu
 un siāu, tā: Kreewija, Makfa par wasta fubrijumeem, Jaungada laimes wehlejumē (ar
 bildi), Semneefs par dakteri (atšahstis no K. Reinholda), Atdšimwojusehs (no M. Sch.),
 Wīnu buhda drupatās, Tulkojums, Zelees rahdees brijwibā (dšejoli), Krišchjāhnis Wal-
 demars, Auštra, Latwoju kugnezibai (dšejoli), Ašfats pahz pagahjufšā gada notikumeem
 pafaulē, Jhfa tabafās wehsture, ņju kopschana, Alkohols jeb rihēš spirts, Tehja, Mahju
 apteekis, Termometers tā wefelības ušraugē, Wegais un jauais kalendārs, Tagadeja
 pafaulē, Jaunais Bahbeles tornis, Brenzis un Schwingulis, dāschadas tabulās, it ihpa-
 fši plāfšā par procentu oprehkīnāšanu, Saimneezības un semkopības kalendārs, Tirdz-
 Bidsemē, Kursemē un Leifchōs (wispilnigalāis fāstohdijums), Ašrahditājs uš dāschahm
 eestahdem, amatneezības un tirdzschanas weetahm ņigā. **Matfa 20 kap.**

Pubzifschu Gederts un beedris.

Zeen. publīkai pašnoju, ka uš daudsfahrtigu wehlešchanoē esmu atwehriē jaunu

grahmatu pahrdotawu, Zelgawā, Katolu-eelā № 48.

Pēedahwoju jaunatās un wezmodes stābhu un sūngu grahmatās, bihbēlēs, luhg-
 schanas un dšefsmu grahmatās, tā aridšan wajadīgās skolū grahmatās. Pafamu biblio-
 tekū esmu estāfšijis un isodu grahmatās lafšchanoē pilfēhā un uš laufceem.

Aridšan pēenemu apstellejumus uš **Latw. laifkrāfsteem.**

Ar zeenifschanu

J. Jegers.

Weena muifcha no 300 pubrwēe-
 150 pubrwēetas labās plāwās un ganību no 500 pubrwē-
 weetas ir dabujamās no Jurgēem 1883. gadā uš puf-
 graudu. Tā pufgrāudeem eefpēhtu weetelofschu bro-
 fšhu dot, tad war dabūt ar pilnīgu inwentāru. —
 Tuwals sūnās „Walt. Semf.“ administrāfšijā jeb Krons
 Wbelmuifschā pēe Zehfabfchates.

Sawēem zeen. kundem pašnoja, tā es fawu buhw-materialu weikalu

agad esmu pahzēhliē no **Upes eelās uš Dšefš-**
zēla eelū Zelgawā, pretim jaunajam zeetumam,
 in apfelū wifus buhw-materialus par lehtofajāhm
 zenahm.
 Ar zeenifschanu

Gfrains Jakobsons.

Stempelpapīhri

stempel-markas

vahidob
G. Jakobsons,
 Zelgawā, Katolu-eelā Nr. 16, solājā bodē.

Baltijas Semkopi ar Peelikumu
 uš 1883. gadu, warēhs ari fawem mānā material-
 pretifschu bodē, pēe **Bahrbeles kafuizās.**
J. Bredis.

Teatris

Kofes walfē mahja fšh. g. 19. dezebri.
 Ušweidib:

„**An es biju tas gudreneefs**“

un
 „**Tew janes panna!**“

Behz tam:
weefigs wafars.
 Sahkums pulfēn 6 wafarā.
 Sfrifhotaji.

Pubzifschu Gederta un beedra

grahmatu un rakstāmu leetu pahrdotawā, **Ahr-Nīgās Kalku-eelā Nr. 14,**
 war dabūt

seemas swebtku dahwanahm:

Dšefsmu pawafaris. Dšejās no Wenfšu Gwarta. Glibta druks uš balta beefi
 papībra, sellita andella febjumā.

Dšejās fšanas no Fr. Mablberga. (Weenfabrfchā andella febjumā)

Dšefsmu grahmatās glibtās jo glibtās febjumās.

Nīgās Latweešhu beedribās pīrmais gadu-defmitē. Swebtku rakstē. Zeti
 fšatīta grahmatu libsi ar diploma fowiju, ko Latw. beedriba dabojufe **Waf-**
šamas wolketāfškā isšabde. (War loti wafembiātu zeu)

Selta Gife, Gubernantes noslehpums, Sadšihwes wīlni — loti jauti
 romāni.

Wifschu grahmatinās un wifwifadus stābhtinūs jaunēem un wezem.

Skaifteem wāfkeem rakstāmas burtnizās.

Krahfotus un wifadi isgresnotus wafwāpīhrēs.

Wīldes eļjās krahfās.

Albumus preefšā gmetnem no 1 libsi 6 rubli gabalā.

Sihmufus kopā ar spalwu lahtu un naši, un wehl daudf zitas jaufas leetinas.

Baltijas Semkopis

libsi ar Peelikumu

iznabē ari nabēfchā 1883. gadā, ušfabhdams fawu 9. gada gābjumu. Pafchā „Sem-
 kopis“ it ihpafši dabūhs weenu rakstū par semkopību, fāimneezību, fāfšimti, wefelības kopschānu,
 fšību, wolketā u. t. t. Peelikumā būs Sobgāls, fšohri, fšību druks, Brenzis un Schwin-
 autis, fšahs un tas, dšejoli u. t. t. Pēepafšhdēschānu tāpni pēefolijufšhi wifulabāfēe Latwee-
 fšhu wāfweefi. Tādēht, tā administrāfšijas fšehja, fšefkeem wēpātolees wātrofufēhs un tā
 abonentu fšatēhs libsi pēraudhē, būs eefpēhjamē turpīfam **Baltijas Semkopi libsi ar Peeli-**
kumu dot fārtīgāti un ar rubrijāti isfārahdatu faturu; wāfšabē

ar pēefubstifschānu par wāfšu:

ar Peelikumu par gadu 3 rub. — kap.	1	60
bes	1/2	65
ar	1	85
bes	1/2	85

beš pēefubstifschānās ņigā:

ar Peelikumu par gadu 2 rub. 50 kap.	1	—
bes	1/2	30
ar	1	55
bes	1/2	55

Peelikums weenu par gadu ar pēefubstifsch. 2 r., beš pēefubstifsch. 1 r. 50 k., par 1/2 gadu 80 k.

Apstellefchānās fānem **ņigā: Walt. Semf. eefpedifšijā, Ahr-Nīgās Kalku** un **Dšir-**
nowu eelās ņahri Nr. 14. **Pubzifschu Gederta** un **beedra** grahmatu pahrdotawā, beš
 tam wehl **Kapreina, Zebites, Altberga** un **Humberga** grahmatu bodēs
 un wifās zitas weetas tur pēhri tika isbalitē; **Zelgawā: Westhorna, G. Allunana;**
 un **Sieslaka** grahm. bodēs un **G. Weinberg** fā wēefufšā **Zelajā eelā; Leepajā**
Ufotina ar bodē; **Safmakā: Brahtu Graudīn** ar bodē; **Talsē: Towa** ar
 bodē; **Tukumā: G. Baumana** ar bodē; **Zefabstādē: Krahfina** ar bodē;
Jaunjelgawā: Schwabes ar bodē; **Wentšpīlē: Brašholza** drufarawā; **Zehfš:**
Leepīnu ar bodē; **Waltā: W. Rudolffa** ar bodē; **Mujenē: Alfne** ar bodē;
Keuzenē: Steifmana ar bodē un wifās pagāha wāldē, fšolas namūs u. t. t.
 Kās 10 eefemplārus uš weenu adreš apstelle, dabāhs 11. par wēhti.

ņidowējs: **A. Ahbrānds.**

Abildīgē redaktors: **Stāhla Julija.**

Kungu drehbju magasina no Chr. Lermann,

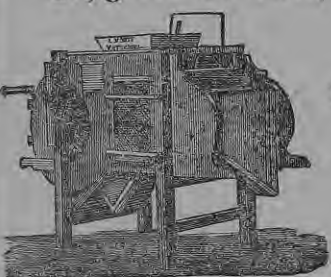
ņigā, Eelā Kaleju eelā Nr. 21. Zahnu eelās stuhri,
 pahrdod gatawus kungu apgehruhs, tā seemas wāketos no 16 rbl. fāhlot
 un pastellefchānās ihstā laifā fārtīgi isdara un mehreni aprehkina.

Cefšh. un ahrsemju drehbi, kas atrodahs manā noliktawā aprehkinu par
 fabrifās zēneem.

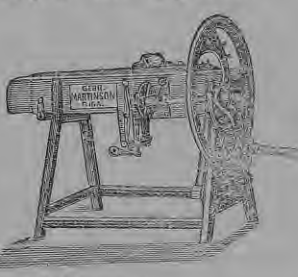
Brahti Martinson, ņigā.

Kantoris un lehgeris **Ahr-Nīgās Kalku-eelā Nr. 8.**

Lehgeris no laufšaimneezības mafchinahm un rihkeem.

pahrdod par lehtakāhm
 zenahm pret apgalwo-
 fšānu.

Wehtifchānās un eefelu-mafchinas,

aušu fšrotefchānās dširuwās, mafchinu ehlu, ahdas mafchinu dšenamas fšinas,
 Kreemu, Anglu. Bahžu un Sweedru arklus u. t. j. pr.

Seemas swebtku dahwanas.

Pufwīlnainās kleitu drahuas, 11, 13, 15, 18, 20, 25, 28, 30 k. ol.
Tihrwīlnainās kleitu drahuas, 35, 40, 42, 45, 50, 60, 70 kap. ol.
Planeli, tihrwīlnas, 10 platu, no 80 kap. par ol. fāhlot.
Kartnūs un **kretom,** 9, 10, 11, 12, 15, 17 kap. par ol.
Mehbela kretom, 10, 13, 15, 18 kap. par ol.
Audektus, labās sortēs, 16, 20, 22, 24 kap. par ol.
Pufandektu, 10, 11, 13, 15, 18 kap. par ol.
Warkem, 11, 12, 14, 15, 18 kap. par ol.
Spīzu-lakatus, ij fšhda, no 125 kap. par gab. fāhlot.
Mifchu, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 35, 45 kap. par ol.

Dahmu seemas mehkelus

10, 12, 14, 16, 18, 20 rbl gabalā.

pēedahwā ihpafši leelā iswehtē
Ed. Siesenberg & Co., Kalku eelā № 6,
 basarā.

NB. Pastellefchānās uš wifādeem dahmu mehkeleem, top ahrakā laifā isdaritas.

Waldenburgas glāfshu fabrifās baltas logu glāfšes un **U. F.**
Schwarzhoffa Sweeden arklus ar fšchuguna, dšefis un tehrauda lemeschēem
 tura noliktawā un pahrdod par fabrifās zenahm.

Sander Martinsohn,

ņigā, Ahr-Nīgās Kalku eelā Nr. 16.